

Kap Verde 2004

**Jan-Michael Breider
Per Forsberg
Åke Svensson
Magnus Ullman
Charlotte Wigermo**

**Islands lost in the midst of the sea
Forgotten in an angle of the World
- where the waves
 cradle
 abuse
 embrace.....**

Jorge Barbosa
poet of Cape Verde.

Inledning (Per)

Inspirerade av en artikel i Club 300's tidskrift RoadRunner (nr 8, 2000) började resan planeras redan 2002. Logistiken är komplicerad med besök på ett flertal större och mindre öar. Magnus Ullman lockades att ställa upp som reseledare för att på bästa sätt sy ihop alla bokningar av hotell och inrikesflyg m.m.

Cabo Verde (portugisiska; gröna udden) består av 10 större och 4 mindre öar av vulkaniskt ursprung. Medelpunkten ligger vid cirka Lat N 15° och Long V 23°. Den östligaste ön ligger 45 mil rakt V om Senegal, den västligaste ytterligare 40 mil västerut. Några av öarna är låglänta, torra, stenökenartade (Sal, Boa Vista, Sao Vicente) och andra är mer höglänta och frodiga (Sao Tiago, Sao Nicolau och Santo Antao). Öarna är befolkade sedan 1400-talet och var länge en portugisisk koloni. Från 1975 är ögruppen en egen republik. Folkmängden är 400.000 varav nästan hälften bor i huvudstaden Praia. Fattigdomen är utbredd, och utvandringen har varit stor. Fler Kapverdianer uppges bo i Amerika än i den egna republiken! Exportvaror är främst kaffe, banan och socker. Bra fiske finns av bl.a. tonfisk och hummer. Språket som används är portugisiska och kreol. Tioårig obligatorisk skolgång gäller. Klimatet är torrt och soligt året runt, faktiskt så att det under flera år inte faller något regn alls! Temperaturen ligger stadigt mellan 22 och 27 grader året om. Under tiden november till juli blåser en frisk, torr och varm vind från nordost, ibland med sand från Afrika (*Harmattan*). Övrig tid dominerar sydvästvindar, som i bästa fall för med sig regn.

Måndag 23 februari - Avresedagen (Per)

Gruppen samlades på Landvetter efter en mycket snöig och blåsig natt. Lätt försenade inleddes resan mot Paris som första mål. Charles de Gaulle flygplatsen är mäktigt stor och först efter lite irrande hamnade vi på rätt buss mot Aerogard 2, där mindre flygbolag får samsas. Däribland Cabo Verde Airlines, vår nästa transportör på resan söderut. Sex timmars flygning fördrevs med fransk lunch och bläddrande i fågelböcker och reserapporter. På eftermiddagen landade vi på ön Sal, där den internationella flygplatsen är belägen. Traditionell uppdränning vid bagagebandet, som till slut visade sig vara helt tomt förutom ett bortglömt paraply! Allt vårt bagage saknades! Jämmer och elände! Inget stativ, inga ombyteskläder! Raskt till närmaste personal med bagagetagarna i högsta hugg – och se, våra väskor var redan incheckade för nästa inrikesflyg till Santiago! Perfekt! ”We love you” utropades till kvinnan bakom disken och vi fick nu en timme över för en kort skådartur runt flygplatsen.

Ett soligt, men ganska blåsigt och mycket torrt stenökenlandskap mötte oss. Lite låga akacior i wadis lockade oss, och strax var första endemen upptäckt. Kapverdesparven, där hanen är riktigt vacker med kanelbrunt ögonbrynstreck, spetsig näbb och utmärkande vit skulderfläck. Honan har ett mer alldagligt Passer-utseende. En tornfalk av rasen *alexandri* jagade fram på stenfalksmanér och flera sjungande sandökenlärkor kunde också ses. Tre ökenlöpare flög förbi på håll och några kohägrar visade upp sig. Första dagens artlista var därmed klar, hela 5 arter! Därefter en halvtimmes kvällsflyg till huvudstaden Praia på ön Santiago. Vidare med taxitransport till hotell Marisol. Natten var ljum, kanske 22 grader, när vi avrundade dagen på takterrassen med en kall öl och förväntningar på topp inför morgondagen!

Tisdag 24 februari (Åke)

Vi började dagen lite stillsamt eftersom frukost var utlovad på hotellet, vilket innebar att vi inte var klara med morgonbestyren förrän vid 7-tiden. Emellertid visade det sig att den information vi fått angående frukost var felaktig och det var bara att kliva in hungriga i den väntande minibussen med chaufför. Efter en dryg mils körning på kullerstensatta vägar hamnade vi i São Domingos där det fanns en öppen affär. Mat inhandlades och samtidigt fick vi den första närkontakten med den gråhuvade kungsfiskaren som höll till invid den lilla affären.

Dagens målart framför andra var kapverdepurpurhägern vilken vi hoppades se i Liberão. Chauffören hade vissa svårigheter att hitta och någon hjälp av vägskyltar fanns inte utan det var att veva ned rutan och fråga sig fram.

Vi hade precis börjat vår vandring uppför en gropig grusväg vilken passerade genom en by med gles bebyggelse när vi fick se en flygande häger i fjärran. Fågeln kom mot oss i gott ljus och det var inte svårt att se att det var den eftersökta arten. Kapverdepurpurhägern har endast två kända häckträd och världspopulationen torde inte överstiga 10 par. Utanför häckningstid finns ytterligare få observationer av arten som då sannolikt finns i otillgängliga bergsområden på öns inre delar. Vid Liberão hade vi information om att hägern skulle häcka i ett stort mahognyträd. På den andra häckplatsen i en annan dalgång någon mil därifrån häckar hägrarna i ett kapockträd.

Vi spanade lite extra efter stora träd. Under vår vandring sågs ett större antal gråhuvade kungsfiskare, några tornfalkar samt en kapverdesångare. Här fanns också åtskilliga tiotal av helenaastrilder. Vi mötte ett stort antal kvinnor i färgglada kläder vilka på ett fantastiskt skickligt sätt bar ohanterliga och tunga föremål på huvudet. Detta gällde inte minst det vatten de hämtade upp från en i byn centralt belägen brunn.

Efter ett tag kom vi fram i den ganska vegetationslösa dalen invid Liberão där det stod ett stort mahognyträd i vilket det häckade kapverdehäger. Föräldrafågeln flög fram och åter och matade ungfågeln vilka var nästan flygga. En av ungfågeln lämnade trädet och flög 300-400 meter bort och landade på marken. Ytterligare någon ungfågel lyfte och vinglade iväg mot närbeläget träd. Totalt noterade vi åtminstone 9 ungfåglar och 4-5 vuxna fåglar.

Efter att verkligen ha njutit av dessa hägrar fortsatte vi till kusten vid Pedro Badejo där vi hittade en restaurang varifrån vi kunde skåda fågel ut över havet. Utbytet av detta tubskådande var dock klen, endast en obestämd lira vid horisontlinjen. Emellertid var omeletten välagad och ölen kall varför vi likväl var vid gott mod.

Dagens sista stopp var i utkanten av huvudstaden Praia där vi vid de branta strandklipporna kunde avnjuta en mindre grupp rödnäbbade tropikfåglars flyguppvisningar. Ute vid dessa klippor kunde vi också studera kapverdeseglarna när de switschade förbi i hög hastighet liksom vi kunde inpränta deras lätesrepertoar. Mellan några oljecisterner och strandklipporna har man tippat en del skräp ut i den torra marken. I detta område fanns ett flertal svartkronad finklärka, kapverdesparv och glasögonsångare.

Dagens skådande var i stort sett avklarat frånsatt att vi tänkte försöka finna någon tornuggla i Praia framåt kvällen. Belåtna efter en givande dag ute i markerna begav vi oss i två smågrupper till den väntande minibussen. Vi fick erfa att Kap Verdeöarna inte är så paradisiska som de ibland framskymtar i reserapporterna. Magnus blev nedslagen två gånger och skadade sitt ben. Dessutom försvann hans klocka. Åke blev påhoppad bakifrån av två busar som tog struhtag och som efter en vild batalj lyckades komma åt plånboken. Sannolikt var det samma två personer som angrep oss och huruvida de hade medhjälpare eller ej kan man bara spekulera om. I vilket fall var det en trist avslutning på en annars mycket givande skådardag. Vi kunde dock summera att vi inte hade fått några allvarigare skador av det inträffade och att det sannolikt inte skulle påverka vår fortsatta planering. Vi var dock inte särskilt sugna på att leta tornuggla på kvällen allra helst som det var karneval i staden.

Onsdag 25 februari (Charlotte)

Vi hoppade över frukosten även idag och vår chaufför José hämtade oss kl.7. Stannade på samma ställe som dagen innan och köpte bullar som vi fick bredda med ost på. Nu tog vi dock dubbelt så många som dagen innan.

Vi räknade blåskimrande gråhuvad kungsfiskare längs med vägen under dagen. Det blev totalt 48 ex. Eftersom här inte finns så många arter är det den arten som man ser mest av på ön Santiago. Vi körde upp i bergen på smala, krokiga kullerstensbelagda vägar. Överallt på Kap Verde är vägarna lagda för hand med stenar, ibland i fina mönster.

Vägarna kantades av blommade *Aloe* med sina höga, gula stänglar. Det växte också mycket *Agave* längs hela bergssidorna ända upp på topparna. Detta gav landskapet en speciell prägel. Dessutom var Agaven i vacker blom.

Första stopp var i São Gorge – en frodig dalgång mellan bergstopparna. Högsta toppen är Pico da Antonia med sina 1394 m. Vi stannade på en terrass ganska högt upp med dalen nedanför. I en konstgjord damm lite längre ned ”dök” kungsfiskarna efter insekter. Fyra kapverdesångare sjöng i buskarna intill. Två ormvråkar av rasen *bannermani* sågs samt 6 tornfalkar av rasen *alexandri*. Ett 30-tal kapverdeseglare for hela tiden lågt över dammen. 35 helenaastrilder, 15 kapverdesparvar, 14 ökenkorpar samt 30 hjälmpärlehöror räknades även in. Vi träffade en kille från Edinburgh, Magnus Robb, som tipsade oss att leta tornuggla på platsen i skymningen. Nere vid dammen hittade Jan-Michael en kungsfiskare som trillat i vattnet och inte kunde ta sig upp. Magnus tog upp den så den kunde torka i solen, men strax efter att den visat vissa tecken på att pigga till dog den plötsligt i hans hand.

Nästa stopp var Pedra Badejo, den lilla byn vid havet på öns nordöstra sida. Vi satt på samma restaurang som tidigare och letade havsfåglar i väntan på omeletten, då två stora sillvalar simmade förbi mindre än 500 meter ut! Vi såg blåsen innan de dök - mycket häftigt!! Mätta och belåtna körde vi en bit norrut längs havet och gjorde ytterligare ett stopp men ingen havsfågel i sikte. Därefter letade vi pilgrimsfalk uppe i bergen vid Minho Branco men inget napp här heller. Däremot många tornfalkar och 8 hjälmpärlehöror samt ett gäng med 15 förvildade gröna markattor.

Innan skymningen åkte vi tillbaka till São Gorge där vi träffade på Magnus Robb igen. En ung purpurhäger kom inflygande till dammen för nattkvist. Den försökte fånga en groda i dammen men tappade den hela tiden. Tornugglan (rasen *detorta*) hördes några gånger. Magnus försökte locka den med bandspelaren men den förstod tydligen inte franska. På vägen ner såg J-M en uggle flyga över vägen. Vi kom snabbt ut ur bilarna och sökte med ficklamporna, men tornugglan gick inte att hitta igen.

Sen middag på hotellet. Endast två flaskor öl fanns kvar vilka tilldelades Per och Charlotte!

Torsdag 26 februari (Jan-Michael)

Uppe i vanlig ordning klockan 06.30 - denna dag för packning och vidare transport till nästa ö. 07.30 intogs frukosten som faktiskt var den första på detta hotell trots att vi nu sovit där tre nätter. Efter en halvtimme kom vår chaufför punktligt och efter att vi packat in oss i bilen körde vi en runda i hamnen och spanade efter de fåtaliga fåglar som rörde sig mellan alla båtvrak.

Lite extra försiktighet denna dag och varken packning eller medresenärer lämnades utan visuell kontakt. Fågeltillgången var ganska mager och vi fick gott om tid att studera en spov, en trut samt några små vadare. Vi noterade att vinden tilltagit och att sjön även på "läsidan" nu visade skum på vågorna. Hotellet besöktes åter för att packa in de sista väskorna samt ordna med slutbetalningen på cirka 400 Euro. Den sista timmen fram till lunchtid tillbringade vi på flygplatsen där massor av vykort skrevs. Hur många som kom fram är fortfarande lite oklart, men många nådde sannolikt inte fastlandet överhuvudtaget.

Vi var idag på väg till Boavista, men man flyger nästan aldrig direkt mellan öarna utan den mesta trafiken passerar Sals flygplats där vi nu blev sittande i en och en halv timma. Tyvärr var internetcaféet stängt, men vi hann i alla fall med lite mat och öl före den 20 minuter långa fligheten till Boa Vista.

Magnus hade denna dag beväpnat sig till tänderna och hade nu dubbla knivar med sig på planet. Den första säkerhetsspärren var stängd och i den andra upptäckte man inget – snacka om dålig säkerhetskontroll!

På flygplatsen i Boa Vista blev vi hämtade med en pick-up och körda till det Art Decoinspirerade hotellet i Sal Rei – Migrante Guesthouse. På hotellet fanns även en liten mysig bar, Kanta Morna Cafê. Namnet kommer av den musikart som kommer från denna del av Kap Verde. En ledsen sång framförs på ett mycket speciellt sätt och det kändes helt rätt att lyssna på dessa melodier i denna miljö med en öl och en kopp kaffe latte.

Efter upppackning hann vi med en kortare tur ner till Ribeira Grande 10 km söder om stan. Här fanns gott om fågel i en sötvattenlagun som når nästan ända ner till havet. Endast en smal tunga av sand skiljer den från havet. En drillsnäppa visade sig synnerligen svårbestämd. Mycket talade för att det var en amerikan, men vi fick aldrig riktigt grepp om den och sedan försvann den innan vi fick möjlighet att ta några bilder genom tuben. Dagen avslutades med att Magnus vilade sitt skadade ben, medan vi andra tryckte i oss var sin pizza med dubbla öl.

Fredag 27 februari - Resans höjdardag? (Per)

Frukosten serverades punktligt kl. 06 på det sagolika hotellet Migrante i Sal Rei. Utsökt kaffe! Påfyllning av termosar och så iväg på stenlagd väg mot söder. Efter ett par mil hittade vi skylten mot Curral Velho, en obebodd by i ruiner. Vägen övergick nu i stenöken med sparsam vegetation, men ändå fanns det rikligt med fågel. Under följande 19 km inräknades 18 båglärkor och mängder av svartkronade finklärkor och sandökenlärkor. Dessutom fick vi många fina obsar på ökenlöpare. Efter ett par foto- och kissepauser nådde vi byn, som bestod av en handfull förfallna stenhus och strax intill ett område med saliner. Nu syntes också den höga sanddyn som var vårt mål för bilfärden. Urlastning och rask marsch upp mot toppen av sanddynen! Överallt i sanden stack det upp decimeterhöga petrifierade växtdelar, ihåliga och bräckliga. Märkliga bildningar, kanske mycket gamla.

Uppifrån höjden fick vi en fin utsikt över den strandnära ön Ilheu de Curral Velho – ett mäktigt fågelberg med lodräta väggar och platt överdel. Vinden friskade i bra, och vi fick trycka ner stativen ordentligt i sanden. Överallt på och kring ön fanns bruna sulor. Och på baksidan av ön, utom synhåll, låg praktfregattfågeln på bo. Allt enligt vår säkra källa! Alla silhuetter som höjde sig upp över ön fingranskades och vattenytan runtomkring tubades av flera gånger. Efter ett tag började en viss nervositet infinna sig. Detta var vår bästa chans på praktfregattfågel. Nog måste den visa sig? Efter en dryg timme började vi mumla om kaffe och kex, när Per vrålade ”DÄR ÄR DEN!!!” Över kanten kom honan med sin typiska silhuett

och vita bröstteckning i den mörka dräkten. Några loja vingslag i den friska vinden, och så dök hon ner igen, precis utom synhåll. Tjugo sekunders show! Spridda applåder! Glada leenden. Underbart är kort! Kaffet kom fram, men nu började den riktiga underhållningen – hannen i kolsvart dräkt gjorde entré över ön. Mäktiga 2,4 meter mellan vingspetsarna blev alltmer imponerande ju närmare han kom. Sakta arbetade han sig mot oss i vinden, avmätta dröjande vingslag. Ibland stannade han upp för att granska något längs stranden. Hela vägen framför oss längs stranden fortsatte den fantastiska uppvisningen! Ordentliga applåder – nu var resan betald! Aldrig förr har ljummet kaffe och sandblästrade brödbitar smakat så gott.

Återfärden mot hotellet påbörjades, men fick avbrytas för fotostopp i byn och för fler ökenlöpare, nu med ungfåglar. Ompackning på hotellet och vissa valde att ta en snabbdusch. Därefter tog vi en välbehövlig lunch på en av hamnkrogarna. Pizza Salami Picanti och till det dubbla Sagres. Under lunchen hängde vi in ett ex av vardera strandskata, ladusvala och hussvala, enda obsarna av dessa arter under hela resan!

Så var det dags för ilastning av all utrustning för övernattning i fält och så

snabbt iväg i vår rymliga Toyota-pickup. Proviantering skedde i stans utkant och i högt tempo sträckkörde vi nu till mötesplatsen Baia das Gatas, en minimal fiskeby på öns östra sida. Exakt kl 16.00 rullade vi in i byn, där Pedro Lopez och medhjälpare just höll på att sjösätta sin gummibåt.

En knapp kilometer ut från stranden ligger Ilhéu dos Pássaros, småfågelön. Här skulle vi tillbringa natten i väntan på fregattstormsvalan. Som vanligt rådde friska vindar, men gummibåten med träbotten och en 25 hästars motor kändes tämligen trygg. Vi fick åka i två omgångar och vada iland på såphala stenar. Allt gick bra - endast lite blöta byxor. Pedro gav oss strikta instruktioner var vi fick gå och var lägret skulle vara. Öns stränder var steniga, medan centrala delarna av ön var sandtäckt och bitvis bevuxen av låg vegetation. Överallt i sandpartierna syntes bohål, många var helt färska med tydliga fotavtryck från petreller.

Kvällsmat intogs nere vid stranden, lite grann i lä. Delikatesskorv, oliver, god dricka, ja allt som behövdes inför en spännande natt. Därefter sträckte vi ut oss, en del i sovsäck, andra på liggunderlägg. En timme efter mörkrets inbrott, omkring kl. 20 ropade Åke ut den första petrellen. Ficklampornas ljuskäglor hittade snart de vita små änglarna som fladdrade runt oss. Några landade i vegetationen, och började kravla mot bohålet för att avlösa partnern, eller mata. De långa benen och de stora fötterna gör fåglarna hopplöst klumpiga på land. Utan problem kunde Magnus plocka upp en individ för närstudier och fotografering. En sådan dag! Allt gick precis som planerat! Dessutom kunde Per nu notera sitt 600:e VP-kryss, vilket

firades med bästa irländsk whiskey under en stjärnbestrodd Kapverdiansk natthimmel! Petrellernas aktivitet avtog en del under natten, och vi försökte få några timmars sömn. Vinden var ordentligt frisk, och Craft understället/sovsäcken behövdes verkligen!

Lördag 28 februari (Åke)

Efter ett par timmars sömn ute på Ilhéu dos Pássaros under bar himmel fortsatte spanandet. Månen var i vardande, cirka halvstor och gav ett svagt ljus under en för övrigt fantastisk stjärnhimmel under den mestadels klara natten. Från midnatt och fram till åtminstone 5-tiden på morgonen kom det inflygande fregattstormssvalor. Högst aktivitet tycktes det vara mellan halvtre och tre på natten. Vinden var kraftig och nådde nästan kulingstyrka så det var endast undantagsvis som fåglarna hördes vid sina bohålor. Detta trots att vi hade fåglar på mycket nära håll. På morgonen sågs färskas fotspår och nygrävda hål endast 2-3 meter från det område vi sov på.

Vi hade avtalat hämtning 07.30 och de tre första kunde vid avtalad tid vada ut och kliva i båten utan större problem vilket emellertid innebar att vi i de kraftiga vågorna blev blöta upp till midjan. Vi kom iland vid fiskebodarna i Baía das Gatas. Där satt några fiskegubbar och åt en tidig lunch i form av stekt fisk med tillredda vegetabilier. I strandlinjen flöt ett avhugget huvud av en karetsköldpadda, vilken säkert hamnat i någon gryta. Karetsköldpaddan har ett av de viktigaste reproduktionsområdena på Boavista där man vissa år märkt uppemot tusen exemplar.

Vi återvände till Sal Rei där vi gjorde ett kort besök hemma hos Pedro Lopez för att bese en ung rödnäbbad trofikkfågel som han tagit hand om och som matades med knappt dm-stora fiskar. Dagsransonen lär vara tre dylika fiskar på morgonen och två på kvällen. Om några veckor kan denna fågel förhoppningsvis släppas i full frihet.

Flyget till Sal avgick 12.50 varför vi hade gott om tid för ompackning och duschning på hotellet.

Vid incheckningen i Sal Rei konstaterade vi att man hade en speciell kapverdevåg, vilket innebar att vikterna skiljde sig +/- 2 kg från förra incheckningen. Nu gjorde detta emellertid inte så mycket eftersom den tillåtna vikten på inrikesflyget är 32 kg per person. Efter en kort flygning var vi åter i Sal där vi gjorde flera misslyckade försök att maila. Telefonerna fungerade emellertid även om det var väldigt dyrt att ringa. Tiden fördrevs istället med att äta gott, exempel cachupa som är en av öarnas specialiteter. Cachupa kan beskrivas som en mustig soppa innehållande bönor, cassava, majs, sötpotatis, morötter, kyckling och en del annat kött.

Flyget från Sal avgick i tid strax före kl 17 och vi anlände en kort tid senare till Ribeira Brava på São Nicolau. Det gick snabbt att få tag i en minibuss för att åka de 26 kilometrarna från flygplatsen till Tarrafal. São Nicolau är en ganska stor ö, 343 km² med en högsta topp Monte Gordo vilken når 1312 meter över havet. På ön bor cirka 20.000 invånare vilka huvudsakligen lever av lantbruk.

Under vår bilresa mot Tarrafal sågs spridda drakblodsträd (*Dracaena draco*). Drakblodsträdet växer framför allt på sluttningar mellan 500 och 900 meters höjd och har sin främsta förekomst på Kap Verdeöarna just på São Nicolau. Invid vägen öster om Estancia Bras gick 8 hjälmpärllhönor på nära håll. Arten inplanterades på 1600-talet och stammen har hållit sig reproduktiv sedan dess. Vissa i resällskapet var mycket inställda på att kryssa pärlhöna först på denna ö varför det spreds ett visst lugn i bussen efter denna goda observation. Utmed transportsträckan sågs också någon tornfalk av rasen *neglectus* samt två flockar med kohäger, totalt 200 exemplar.

Framåt skymningen nådde vi Tarrafal där vi tog in på det lilla värdshuset Pensão Alice där vi bokat rum för de följande dagarna.

Söndag 29 februari - São Nicolau (Charlotte)

Frukost 07.30 med kaffe, bullar, ost, marmelad och en stor, mjuk pepparkaka hos Alice i Tarrafal. São Nicolau är en ganska långsmal ö med en ungefärlig öst/västlig bredd på 40 km. Ön är mestadels klippig men med en frodig dal högst upp på öns mittersta del. Där odlas bananer och sockerrör.

Vi hyrde en aluguer och åkte tillbaka upp på högre höjd. Bergssidorna var brunbrända och på vägen upp såg vi nästan inget grönt alls. 22 hjälmpärllhönor gick i en sluttning i Faja Valley. Vi stannade i byn Cachação – vid en katolsk kyrka högt upp på en kulle med en fantastisk utsikt. Det var gudstjänst och många gamla kvinnor kom i sina söndagskläder. Utanför växte drakblodsträd vackert blågröna med flata toppar, kapockträd, eldskronor och många andra egendomliga växter. Stora gulrandiga spindlar hängde överallt i träden.

Byns samlingsplats var annars brunnen där kvinnor och barn hämtade vatten. De som saknade åsna fick själva bära vattnet i krukor och spannar på huvudet. Vi fortsatte någon kilometer till fots innan chauffören hämtade oss igen. En fiskgjuse hade sitt bo högst upp på en ca 700 meter hög bergstopp.

Färden fortsatte ner till havet på öns nordöstra sida till byn Estancia Brás. Den planerade lunchemeletten uteblev dock – här fanns nämligen ingen restaurang. Istället handlade vi diverse burkar med korvar, kikärtor, oliver (trodde vi – det var olja!), yoghurt, nektar, kex samt öl. Vid havet uppe på höga klippor hittade vi en plats i lä bakom ett hönshus, där vi dukade upp vår lunch på två tomma oljefat. Havsfågelskådning gav 6 atlantpetreller, en gulnäbbad lira (ras *edwardsii*) samt två bruna sulor.

På hemvägen blev det några korta fotostopp. På en mur helt oåtkomlig växte en vacker gul korgblommig växt. Trots tappra försök att klättra upp för att få ett belägg tvingades vi ge upp och nöja oss med ”fotobevis” på den ståtliga växten.

Under dagen såg vi totalt 20 tornfalkar av rasen alexandri, ca 50 kapverdeseglare, 25 ökenkorpar och 10 kapverdesparvar.

Tillbaka i Tarrafal ordnade vi en båt för morgondagens tur till Razo. Priset blev 60000 escudos (drygt 5000 kronor). Båten ”Genize” såg klart godkänd ut. Vi handlade också mat och dryck inför övernattningen på Branco.

Per och Charlotte joggade en liten runda utefter stranden i Tarrafal. Sanden är svart och har enligt gammal sed helande verkan. Om man har värk ska man gräva ner sig och ligga där ett tag så blir man botad. Vi provade dock inte!

På kvällen fick vi tre-rätters middag hos Alice. Klar soppa med pasta och grönsaker, färsk kokt tonfisk med potatis, ris och tomater samt färsk papaya till efterrätt.

Måndag 1 mars (Jan-Michael)

Efter sedvanlig frukost med en allt krympande jättepepparkaka fick vi skjuts ner till hamnen av hotellvärdin. Den starka vinden från igår var borta och i bukten runt Tarrafal verkade det vara helt lugnt. Vid vår hyrda båt var det liv och rörelse och ett antal högljudda män verkade ha mycket att göra – frågan var vilka som skulle med och vilka som hörde hemma på kajen. Efter ilastning och fastsurning av livbåt var 7 män kvar – fler besättningsmän än passagerare! Båten verkade i hyfsat skick för att höra hemma på Kap Verde. Basen var ett cirka 10 meter långt plåtskrov och däröver en träbyggnation med enkel doghouse. Gott om plats på akterdäcket, men få punkter att hålla sig i när det började rulla.

Uppenbarligen var man oense om något för diskussionens vågor gick till att börja med högre än havets. Dessutom verkade några mer eller mindre påtända och den som var mest upprörd var samtidigt den med den dimmigaste blicken. En lätt oro infann sig hos några av oss, men det skulle senare visa sig att den var fullständigt obefogad. Besättningen skötte sig exemplariskt hela färden. Dock luktade flera av killarna sprit vilket förklarade den dimmiga blicken.

Punktligt nästan på minuten klockan 9 drog kaptenen, för dagen iförd tröja nr 7 med Sjevchenkos namn på ryggen, igång dieselmotorn och satte kurs 270 grader mot Razo. Till att börja med rådde ett behagligt lugn, men så fort vi passerat São Nicolaus skyddande nordvästspets blev vi exponerade för de fortfarande ganska starka nordostvindarna. Vågorna blev allt högre och nådde bitvis över 4 meters höjd. Eftersom vi hade vinden mest från aktersektorn gick det ändå ganska bra utan att båten stötte eller tog sjö över sig. Flera atlantpetreller och ”gulnäsor” visade upp sig och ett antal flygfiskar for också förbi på mycket nära håll.

Efter 1´50´´ angjorde vi Razo och gick in nedanför klipporna på sydvästsidan där havet låg skyddat för vinden. Landsättning skedde med den stora släpjollen i trä, för tillfället utrustad med en 15 Hk Yamaha utombordare. Relativt okomplicerat tog vi oss iland och efter lätt klättrande befann vi oss på öns stenplåtå.

Efter bara någon minut var vi omringade av ett antal Kapverdesparvar som villigt drack av vattnet vi hällde ut på en sten. Eftersom Razo saknar färskvatten kan man enkelt locka fram åtminstone denna art genom att hälla ut lite vatten på marken. En bit bort hördes samtidigt de första razolärkorna, målarten nummer 1 för denna lilla expedition.

Efter en snabb lunch bestående av bröd, tonfisk, korv och yoghurt delade vi upp oss och började utforska ett lite större område. Att hinna med hela den 7 km² stora ön var givetvis inte att tänka på. Vi hade avtalat om tre timmar iland och hann därför med bara en liten bit allra närmast landstigningsplatsen. J-M ägnade mesta tiden åt att fotografera bruna sulor och leta efter häckande tropikfågel, sistnämnda dock utan resultat. Åke och Charlotte satsade på

långpromenad och hann med imponerande 18 lärkor samt flera botaniska belägg. Magnus hittade ett fiskgjusebo innehållande atlantpetreller och andra rester efter havsfåglar!

Vid 14-tiden var vi tillbaka och lyckades helt utan problem ta oss ner i jollen och tillbaka till båten. Målet var nu ön Branco, en knapp timmas färd längre västerut. Denna ö är till ytan knappt hälften så stor som Razo, men mycket högre och brantare. Enligt uppgift är det den viktigaste häckningsplatsen för havsfågel på hela KapVerdeöarna.

Efter en knapp timma var vi framme, men ingen verkade veta var vi skulle landstiga. Vi gick några gånger med båten fram och tillbaka utmed öns sydvästra sida, men överallt verkade det brant och strandzonerna alltför smala. Bergen reser sig tvärbrant ur havet men på en cirka km-lång sträcka fanns sandfält där landstigningsmöjligheterna såg bättre ut.

Till slut satte vi oss i jollen och tog oss iland på ett ställe där det i alla fall fanns en bit sandstrand. Basläger upprättades och en patrull bestående av samtliga utom Magnus skickades ut för att rekognosera. Jan-Michael klättrade upp så långt det gick på den branta sanden och fann en vacker liten sanddyn nedanför klipporna. Att ögruppen är en direkt förlängning av Sahara kändes extra tydligt här uppe. Charlotte och Åke hittade en slaktplats för fågel. Flera stora högar med fjädrar låg kvar bakom några klippor, sannolikt kvar sedan förra året. Varje år i oktober fångas här nämligen massor av havsfågel av lokalbefolkningen, detta trots landstigningsförbud!

Efter bad i 22 gradigt vatten dukade vi upp för en härlig strandmåltid. Korvar i alla dess former, tonfisk, bruna bönor, oliver, bröd samt både vitt och rött vin. Vad mer kan man begära på en av västra Palearktis mest exklusiva öar.

Efter förberedelse av nattlägret vandrade vi i skymningen utmed stranden åt söder. Vi satt en stund vid en klippavsats, men kunde inte höra så mycket annat än bruset från havet. Enligt uppgift häckar oceanlöpare högt uppe i bergen och liror på lite lägre nivå. Inga fåglar syntes dock när vi lyste med våra starka ficklampor uppåt i branterna.

Till slut beslutade vi oss för att försöka ta oss uppåt. Lutningen och sanden gör det oerhört ansträngande att

klättra, men efter bara något tiotal höjdmeter kunde vi höra de första oceanlöparna. Sporrade av detta tog vi oss allt högre och efter en timma befann vi oss nära klipporna. Från flera håll hördes oceanlöparnas kacklande och några av oss såg även skymten av flygande fåglar. Att ta sig ner till havsnivån igen blev nästan lika jobbigt som att klättra upp. Stora stenblock kom flera gånger på glid så det gick inte att gå direkt efter varandra. Magnus ben fungerade dock tillfredsställande och han kunde ta sig både upp och ner utan hjälp av oss andra.

Efter kvällswiskyn var det så dags att sova. Liksom vid förra övernattningen utomhus låg vi direkt på stranden. Skillnaden denna gång var att temperaturen var betydligt behagligare, men också att vinden inte var lika besvärande. Lite sand som yrde in i öronen och ett antal krabbor som sprang omkring och nöp vissa av resenärerna i tårna hörde liksom till. Vi somnade efter en händelserik dag.

Tisdag 2/3 (Per)

Efter en natt sövda av ljudet från dyningarna, kunde vi i gryningen titta ut över havet. En lira flög in mot slutningen och försvann, kanske in i ett bohål. Krabborna hade huserat fritt under natten, och gjort stora hål i vår skräppåse. En mindre trålare körde fram och tillbaka en bit ut, förmodligen letade man fiskstim med ekolodet. Som tidsfördriv tubade vi trålaren, och plötsligt sågs delfiner hoppa upp framför fören. De hade ett tydligt mörkt band längs kroppssidan och fenans utseende memorerades också. Åter på hotellet kunde de bestämmas till Atlantic Spotted Dolphin (*Stenella frontalis*).

Hämtningen skedde något försenat kl 8.45. De långa dyningarna upp mot Branco sandstrand krävde en viss teknik vid ombordstigning i jollen. Eller kanske framförallt snabbhet för att jollen inte skulle hamna 5 meter upp på stranden! Det kändes skönt med vattentäta säckar till all utrustning, och äventyret avlöpte utan skador. Båten var försenad p.g.a. motorstopp enligt skepparen. Lät ju lite illavarslande, men resten av resan gick utan motorbekymmer.

Vågorna var måttligt höga på läsidan av Branco, men väl ute i gattet mellan öarna blev det värre. De högsta vågorna nådde nog 6 meter. När de kom fick skepparen parera och snabbt dra av motorerna för att vi inte skulle "stå på näsan" in i nästa vågdal.

Under resan fick vi några närobsar på nyfikna atlantpetreller och gulnäbbade liror, som följde efter båten en stund. Vid 12 tiden var vi åter i hamn. Efter förflyttning av oss och bagage till hotellet, delvis med hjälp av herr Alice, så skyndade vi till närmaste hamnkrog. Alla var nu utrustade med en betydande huvudvärk, utlöst av sömnbrist, hård backträning, vätskebrist, värme och hunger. Dessa plågor lindrades dock snabbt av kylda drycker och en köttbit med friterad potatis.

Eftermiddagen var ordentligt gassig, varför vi tog siesta och ytterligare återställde vår vätskebalans. Skepparen tittade in för betalning, 60.000 Escudos som överenskommet. Framåt kvällen tog några en stilla promenad längs vägen i sällskap med en tubkikare. En hel del vadare kunde ses, liksom ökenkorpar, ko- och silkeshäger. Som brukligt till kvällen serverade fru Alice en ordentlig middag med efterrätt i salongen. En salong som egentligen var makarnas vardagsrum, med tavlor på barnen, prydnadssaker på hyllorna, TV-hörna m.m. Inga sömnproblem noterades.

Onsdag 3 mars (Åke)

Efter att ha avnjutit frukost på Pensão Alice hyrde vi en chaufför med minibuss som tog oss någon km NNV Tarrafal till Ponto dos Barril. Under knappt tre timmars skådande i lä för vinden bak några stenar, fick vi flera goda observationer av såväl atlantpetrell som kapverdelira. På stranden sågs enstaka roskarlar och på landsidan i det torra vegetationsfattiga området endast enstaka exemplar av sandökenlärka och ökenlöpare.

Vid Ponto dos Barril arbetade en ensam man med att klyva stenar, vilka sedan ordnades i olika högar beroende på storlek och utseende. Redskapen var synnerligen enkla – spett och slägga. Han verkade väldigt glad att få några av våra kokoskakor vilka blev över efter en fältlunch med bröd, bönor, korvar och oliver.

Vi återvände till Pensão Alice för packning och sedermera transport över ön till flygplatsen. Vid ett kortare stopp under bilresan sågs i ett samhälle cirka 40 kapverdesparvar.

Efter en tids väntan på flygplatsen kom vi iväg kl 16.00, dvs helt enligt tidtabell och efter 50 minuter var vi åter på flygplatsen i Sal. Där fick vi ganska bråttom. Handbagaget fransett en och annan kamera och kikare lämnades in för förvaring. Därefter åkte vi i 2 taxibilar till Pedra de Lumes. Detta är en vulkankrater där det funnits en stor saltutvinning tidigare. Numera förefaller området mest vara ett rekreativsområde där hälsofrämjande bad kan erhållas. Det var dock inte av denna anledning vi åkte dit. Området är också en fin vadarlokal. Sålunda är detta den enda kvarvarande häckningsplatsen för styltlöpare på Kap Verdeöarna. Vi inräknade totalt 35 ex varav ett stort antal ungfåglar. Vi noterade också en stor flock spovsnäppor samt 2 mindre gulbenor. Amerikanska vadare är sannolikt inte så ovanliga på öarna och vi hade nog räknat med att få in åtminstone några sådana arter på listan. I skymningen återvände vi till flygplatsen med samma chaufförer vilka väntade lite längre på oss än beräknat. Detta gav emellertid inte upphov till nya förhandlingar om priset.

På flygplatsen i Sal hade vi gott om tid men det gick vare sig att ringa eller maila då kontoret var stängt. En stor framträdande skylt utanför en banklokal informerade om att det fanns möjlighet att växla pengar 24 timmar per dygn. Lokalen var emellertid tom och dörren ordentligt låst.

Vi träffade åter på Magnus Robb som var på väg hem till Edinburgh. Han berättade för oss om hur han efter motorkrängel höll på att få båten krossad i bränningarna vid Ilhéu dos Pássaros. Efter denna berättelse var vi rätt nöjda med att ha båtturen på resan avklarade. Tiden fördrevs i restaurangen. Flyget till São Vicente tog en halvtimme och vi var framme strax efter 10-tiden på kvällen. Det var väldigt få personer på planet och när dessa fått sitt bagage fanns det inget kvar till oss. Det visade sig emellertid att den gnagande oro vi började nära var onödig eftersom bagaget gått med ett tidigare plan. Våra väskor var väl inlåsta i ett bagagerum. Vi tog taxi till hotellet där det dock var helmörkt och stängt när vi kom fram. Magnus ringde på klockan och snart tändes ett ljus, en man kom ut och visade sig till vår stora förvåning kunna prata mycket god engelska. Hotellet sköttes av en yngre man med italienskt påbrå och allt verkade mycket välordnat och rent.

Framåt natten föreslog Jan-Michael att vi skulle gå en runda på stan för att lyssna på musik. Någon levande musik lyckades vi inte uppbirga, men musiken vi hörde några kvarter bort

var så hög att vi var tvungna att gå dit och se vad som stod på. Det var tydligen val på gång och från en av vallokalerna dånade musik från stora högtalare på en balkong. Det föreföll inte bekymra någon att ljudet var ställt på högsta volym även om det var midnatt.

Torsdag 4 mars, São Vicente och Santo Antão (Charlotte)

Frukost på taket 8.30 med kaffe i jättestora koppar och mycket sötsaker till. Vi gick ut för att hyra en aluguer för dagen samt köpa färjebiljetter till Santo Antão. Biljetterna kostade 300 escudos/person/enkel resa (28 kronor).

Vi gick förbi en skola och konstaterade att de flesta av skolungdomarna hade uniformer. De flesta flickorna hade fantasifullt och vackert flätat hår med flätor i olika mönster tätt intill huvudet fram mot pannan och resten löst i nacken.

Efter lite letande lyckades vi hitta en traditionell aluguer där vi fick sitta på bänkar på flaket och åkte till Mindelos reningsverk. Mellanhägern, som varit en stationär raritet sista året, stod vid dammkanten och väntade på oss! Vidare såg vi rödvingad vadarsvala och ett stort antal vadare. En fiskgjuse badade i det slemgröna vattnet. Väl uppe i luften igen efter att ha plaskat runt, ruskade den på sig som en hund för att skaka av vattnet. Kapverdesparven var vanlig runt dammarna och för första gången på resan såg vi även gråsparvar..

Tillbaka till hotellet vid lunchtid för packning och dagens omelett, denna gång kryddad med spiskummin. Mindelo är en vacker stad där den ligger nedanför bergen med en fin sandstrand en bit från hamnen. Här bor ca 55.000 invånare. En bit ut utanför hamnen ligger en hög, spetsig klippa med en slingrande trappa i ljus sten som bär upp till toppen där en fyr finns. Båtresan blev lite av ett antiklimax. Det var ingen trängsel alls ombord på färjan som vi läst om i tidigare reserapporter. Tydligen hade man bytt båt sedan den förra reseberättelsen skrevs och det var nu gott om plats på soldäck för att sitta och spana samt inta kaffe + glass. Överfarten tog en timme. Vi spanade havsfågel men det gungade en hel del. Utbytet blev bara en silltrut i Mindelos hamn samt två gulnäbbade lror på överfarten.

Santo Antão.

I den lilla hamnstaden Porto Novo hyrde vi en minibuss. Chauffören lastade resväskorna på taket och så bar det iväg uppför bergen igen. Santo Antão är den klippigaste av öarna med ett av världens mest dramatiska landskap enligt guideboken. Per och Jan-Michael tyckte det var häftigare än i Jemen! Högsta toppen är Topo da Coroa, 1979 meter m.ö.h. Ön är ca 5 x 4 mil men där finns endast några

få vägar över bergen. Vägen slingrade sig allt högre och passet passerades på drygt 1500 meters höjd. På ett ställe var den ca 4 meter breda stenbelagda vägen byggd överst på en bergskam med stup på båda sidorna – 500-700 meter rakt ner i varsin dal!

Vid ett stopp söder om Corda hittade vi en lockande lövsångare, en ”blytung observation” som Magnus beskrev det i mailet hem till Avifaunas hemsida. Även glasögonsångare hördes här och var och kapverdesparven var vanlig.

Vägen ner mot havet var minst lika häftig som vägen upp. Till slut såg vi Ribeira Grande nere vid havet på nordöstra sidan, men vi körde förbi och fortsatte vidare till Ponta do Sol på öns nordspets där vi skulle bo två nätter. Hotellet låg ganska högt upp. Nedanför på stranden låg en mycket liten flygplats med landningsbanan diagonalt på uddens spets med början och slut vid havet. Häftiga bränningar mot reven vid stranden.

Vi skådade en stund från taket och såg 20 Atlantpreteller och en gulnäbbad lira. Totalt under dagen såg vi dessutom 7 *neglectus*-tornfalkar samt ett 30-tal kapverdeseglare.

Middag intogs på hotellet. Matsalen var belägen allra högst upp i anslutning till takterrassen så utsikten kunde vi inte klaga på. Den stekta fisken var mycket god och vi fick äntligen mycket grönsaker. Papaya till efterrätt.

Fredag 5 mars (Jan-Michael)

Vi ses på terrassen utanför matsalen i morgon bitti klockan 07.00 för kombinerad havsfågelspaning och frukost sa Magnus – ja såvida inte det blir dimma skämtade Åke..... Dimma är inget skämt! Inte på Kap Verde när man är på jakt efter de fåtaliga fåglar som finns här. Hur kan det blåsa 8 meter per sekund och samtidigt vara starkt nedsatt sikt? Fukt eller partiklar i luften överblåsta från Mauretaniens och Senegal?

Vi väntade på hotellet några timmar, men då sikten inte på något sätt verkade förbättras hyrde vi via hotellet en Toyotabuss och begav oss iväg mot nordost. Magnus lämnade vi på rummet så han skulle kunna rehabilitera sitt svullna ben en dag. Chaufför var en äldre man som bott och arbetat 48 år i Holland och därefter flyttat hem för att slå sig på hotellnäringen.

Efter pengaväxling på banken och kaffe + vattenstopp hos Shell Select i Ribeira Grande tog vi efter lite diskuterande kustvägen runt norra spetsen på ön. Via orten Sinagoga, där båtbyggare arbetade utmed gatan, till den lilla orten Paúl där vi svängde av in mot bergen. Ganska snabbt kom vi in i ett område med stark grönska. Överallt runt vägen var det uppodlat. Sockerrör, bananer, papaya och avocado växte tillsammans med många andra kulturväxter utmed den smala slingrande bergsvägen. Med tanke på all grönska är det dock nästan pinsamt tomt på fågel. Svarthättor och kohägrar ser vi förstås, men inte så mycket annat. På flera ställen höll man på att ta ner sockerrör och vi stannade på ett ställe där man kunde följa processen med att rensa, mala och pressa rören på sin sockerhaltiga saft. Denna samlades upp i stora träkar för att stå och jäsa i en vecka. Inget utom växtsaften tillsätts. Jäst

finns i tillräcklig mängd i själva sockerröret för att fermenteringen skall komma igång. Slutprodukterna blir lokal "grogue" samt melass.

Före lunch hann vi med en kortare tur upp utmed huvudvägen till Porto Novo. Sikten på 1000 meters nivå var fortfarande dålig så ganska snart drog vi tillbaka till hotellet för låglunch, dusch och vila.

En något decimerad skara hyrde åter igen bussen sent på eftermiddagen och drog upp i bergen för ett nytt försök på glada. Sikten var möjligen något bättre, men enda rovfågelobsarna blev tornfalk och smutsgam. J-M stannade i byn för att försöka plåta lite människor och miljöer och Magnus var som tidigare konvalescent på hotellrummet.

Efter kvällens middag är vi några som går ner till internetcaféet. Här får vi reda på att det är 26 grader varmt och att det blåser nordostlig vind 7 meter per sekund nere i Praia. Det hjälper oss föga här uppe i nordväst. Överhuvudtaget känns vindangivelserna hela tiden i underkant. En medelvind på närmare 10 m/s känns mera relevant.

Lördag 6 mars (Per)

Revelj kl. 06.35 med frukost 07.00. Tyvärr fortfarande lite ökensand i luften, så havsfågelskådning från den strategiskt belägna takterrassen gav inget. Strax nedanför hotellet låg den lilla flygplatsen. På grusplanen nedanför flygplatsen fanns gott om vadare - förutom strandpipare också småspov och sandlöpare. Här gjorde vi tappra försök att artbestämma åtminstone en flikstrandpipare, men ingen blev godkänd av reseledaren.

Särskilt en kortnäbbad och smaltyglad fågel granskades noga, men nej. En fiskgjuse satt mitt på planen med en nyfångad fisk. Lite i lä gjordes nya försök till havsfågelspaning, och nu med framgång. Både atlantpetreller och gulnäbbad lira kunde ses. Omelett med pommes frites och en kall Super Bock förtärdes till lunch. Därefter åkte vi åter upp i bergen för att leta glada, på

vår väg mot färjan. Tre längre stopp gjordes, men ingen glada. Dock sågs en avlägsen ormråk, och förstås gott om tornfalk och ökenkorp. På sina ställen högt upp i bergen var det också gott om kapverdeseglare. Åter imponerades vi av de osannolika stupen vid väggkanten och den bitvis frodiga grönskan. En extra avstickare gjordes för att visa oss en ovanligt lummig ravin med blommande malörtsbuskage och avokadoträd. Vid 16-tiden nådde vi Porto Novo och vår chaufför fixade elegant fram oss direkt till färjan, förbi avspärningar och köande människor. Snabbt tog vi oss upp på övre däck för att få bra obsplatser till överfarten.

Halvsmält glass och gott kaffe hann vi också med innan färjan gav sig iväg kl. 17.

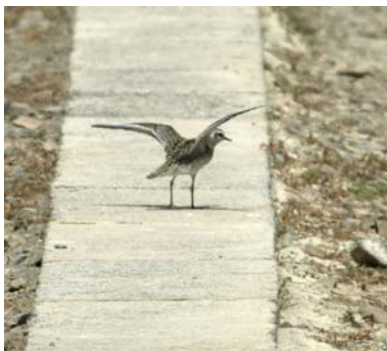
Överfarten gav inte särskilt mycket fågel, men vi såg ändå enstaka atlantpetreller, gulnäsor samt dessutom en hel del flygfisk. Åter i Mindelos hamn fick vi fram stans största privattaxi, som lätt svalde all packning och 5 personer. Fem minuter senare var vi tillbaka vid hotell Casa Comba.

Sista kvällen måste vi förstås fira. Efter dusch och ombyte tog vi oss till Mindelos bästa restaurang, Achute. Till förrätt valde en del inälvsmat (sannolikt förstod man inte matsedeln) medan andra tog fisksoppa. Allt nedsköljt med Coral öl. Som huvudrätt valdes förstås hummer, grillad eller stuvad med curry. Till denna en gott vitt vin kallat Fogo (Branco), sannolikt från en av öarna vi inte besökte. Underhållning med levande musik förhöjde stämningen ytterligare. Och avslutning med kaffe och efterrätt, mest för att vi skulle orka ta den kilometerlånga promenaden hem till hotellet.

Söndag 7 mars (Åke)

För sista gången hyrde vi en aluguer med chaufför. Priset omförhandlades efter en stund när chauffören insåg att vi faktiskt ville ha bilen hela dagen och dessutom på kvällen bli körda till flygplatsen.

Under förmiddagen skådade vi åter vid Mindelo reningsverksdammar där vi fick många fina närobsar av ett stort antal vadare. Jämfört med senare under dagen när vi åter besökte dammarna var fågelmängden störst på förmiddagen då det var högvatten i havet.

En amerikansk tundrapipare upptäcktes på ena dammkanten och denna fågel kunde studeras ingående och jämföras med 2 kustpipare vilka höll till i närheten.

När hungern så småningom gjorde sig gällande åkte vi in till staden och intog en omelett. Könnsdiskrimineringen var tydlig, damer serverades glas till ölen medan herrarna fick nöja sig med att dricka ur flaskorna. Efter lunch åkte vi söderut mot São Pedro där vi på en havsstrand med några små och grunda

tidvattenlaguner spanade efter vadare. Framför allt noterades en del sandlöpare, svartbent strandpipare och större strandpipare på denna lokal. Framåt eftermiddagen framkom önskemål om att dricka kaffe. I byn São Pedro fanns ett kafé där ortens unga män drack öl. Uppenbarligen var beställning av kaffe en ovanlig företeelse och det tog väldigt lång tid innan vi fick ett synnerligen beskt kaffe. Vi återvände till reningsverksdammarna för skådning mellan klockan 16-17. Två nya researter noterades, nämligen skogssnäppa och enkelbeckasin. När vi anlände till reningsverksdammarna inräknades 130 kohägrar vilket vi tyckte var en hög siffra. Hela tiden fyllde det på med glesa flockar med kohägrar och när vi lämnade området var siffran 1060 ex.! Sannolikt kom det in ytterligare en del fåglar eftersom insträcket inte hade avstannat när vi lämnade området.

Vi återvände till hotellet för uppfräschning och packning. Middag på en liten restaurang i Mindelo innan vi åkte ut till flygplatsen. Ett tag misstänkte vi att chauffören inte var helt nykter eftersom han körde sakta och vingligt men möjligen hade han dåligt mörkerseende. I vilket fall var det skönt att kliva av denna aluger och lugnt invänta planet till Sal.

Kap Verde 2004

23/2	Sal	Flyg till Sal och vidare till Praia
24/2	Santiago	Liberão, Pedra Badejo, natt i Praia
25/2	Santiago	São Gorge, Pedra Badejo, norr Minho Branco, natt i Praia
26/2	Boavista	Praia, flyg till Boavista, Rabil Lagoon, natt i Sal Rei
27/2	Boavista	Sal Rei, Rabil Lagoon, Curral Velho, Praia as Gatas, natt på Ilhéu de Pássaros
28/2	Boavista	Ilhéu de Pássaros, flyg till São Nicolau, natt i Tarrafal
29/2	São Nicolau	Faja Valley, Estancia Bras, Cachação, natt i Tarrafal
1/3	Branco	Tarrafal, båt Tarrafal – Razo, båt Razo – Branco, natt på Branco
2/3	São Nicolau	Branco, båt Branco – Tarrafal, natt i Tarrafal
3/3	São Vicente	Tarrafal, Ponto dos Barril, flyg till Sal, Pedra de Lumes Salt pans, flyg till São Vicente, natt i Mindelo
4/3	Santo Antão	Mindelo reningsverk, färja Mindelo – Porto Novo, natt i Ponta do Sol
5/3	Santo Antão	Paul, Corda, Vila de Ribeira Grande – Corda, natt i Ponta do Sol
6/3	São Vicente	Ponta do Sol, Vila de Ribeira Grande – Porto Novo, färja Porto Novo – Mindelo, natt i Mindelo
7/3	Sal	Mindelo reningsverk, São Pedro, flyg till Sal
8/3		flyg till Europa

ARTLISTA FÅGLAR

* = endemisk ras; ** = endemisk art

Referenser till "Hazevoet" avser *The Birds of the Cape Verde Islands* (C.J. Hazevoet, 1995)

[Hjälmpärlhöna *Numida meleagris*]

30 São Gorge 25/2, 8 norr Minho Branco 25/2, 8 längs vägen öster om Estancia Bras 28/2, 22 längs vägen söder om Cachação 29/2. Resultat av upprepade inplanteringar från 1700-talet. Tamfåglar lever dessutom i mer eller mindre "vilt" tillstånd (allt enligt Hazevoet).

1. Atlantpetrell *Pterodroma feae*

6 Estancia Bras 29/2, 6 Tarrafal – Razo 1/3, 10 Branco – Tarrafal 2/3, 18 Ponto dos Barril 3/3, 20 Ponta do Sol 4/3, 9 Ponta do Sol 6/3, 1 Porto Novo – Mindelo 6/3

2. Gulnäbbad lira *Calonectris diomedea*

1 Tarrafal 29/2, 3 Estancia Bras 29/2, 2 Tarrafal – Razo 1/3, 3 Branco – Tarrafal 2/3, 26 Ponto dos Barril 3/3, 2 Mindelo – Porto Novo 4/3, 5 Ponta do Sol 4/3, 2 Ponta do Sol 6/3, 2 Porto Novo – Mindelo 6/3; kan ha varit såväl nordligare fåglar som den lokala rasen *edwardsii*, men gick för långt bort för säker bestämning

"Kapverdelira" *Calonectris diomedea edwardsii* *

1 Razo – Branco 1/3, 3 Branco – Tarrafal 2/3, 1 Paul 5/3, 3 Porto Novo – Mindelo 6/3; behandlas ofta som en egen art, bl.a. av Hazevoet

3. Dvärglira *Puffinus assimilis boydi* *

1 Branco 1/3; behandlas ibland som en egen art, bl.a. av Hazevoet

4. Fregattstormsvala *Pelagodroma marina eadesi* *

40–50 Ilhéu de Pássaros 27/2; "stormsvalenatten" på Ilhéu de Pássaros var en av resans absoluta höjdpunkter!

5. **Oceanlöpare** *Oceanodroma castro*

15 Branco 1/3

6. **Rödnäbbad tropikfågel** *Phaethon aethereus*

6 Praia 24/2, 4 Curral Velho 27/2, 4 Tarrafal – Razo 1/3, 5 Razo 1/3, 1 Razo – Branco 1/3, 16 Branco – Tarrafal 2/3, 3 Ponto dos Barril 3/3, 3 Mindelo – Porto Novo 4/3

ung rödnäbbad tropikfågel på rehabilitering

7. **Brun sula** *Sula l. leucogaster*

10 Sal Rei 27/2, 160 Curral Velho 27/2, 10 Ilhéu de Pássaros 27/2, 2 Estancia Bras 29/2, 1 Tarrafal – Razo 1/3, 50 Razo 1/3, 8 Branco – Tarrafal 2/3, 1 Ponto dos Barril 3/3

8. **Praktfregattfågel** *Fregata magnificens*

2 Curral Velho 27/2

9. **Kohäger** *Bubulcus i. ibis*

5 Sal 23/2, 30 Santiago 24/2, 69 Santiago 25/2, 5 Praia 26/2, smärre antal Boavista 26/2, 60 Boavista 27/2, 70 Boavista 28/2, 200 São Nicolau 28/2, 15 São Nicolau 29/2, 5 Tarrafal 2/3, 5 Tarrafal 3/3, 9 São Nicolau 3/3, 14 Mindelo reningsverk 4/3, 15 Santo Antão 4/3, 15 Santo Antão 5/3, 12 Ponta do Sol 6/3, 1.060 Mindelo reningsverk 7/3; den största flock Hazevoet nämner var på ca. 250 ex., så vår dryga tusen-flock kan vara den största som rapporterats på ögruppen!

10. **Revhäger** *Egretta g. gularis*

1 Praia 26/2

11. **Silkeshäger** *Egretta g. garzetta*

1 längs vägen och 3 Praia 24/2, 2 Praia 26/2, 1 Rabil Lagoon 26/2, 1 Tarrafal 29/2, 1 Razo 1/3, 2 Branco 1/3, 1 Branco 2/3, 2 Mindelo reningsverk 4/3, 1 Ponta do Sol 5/3, 4 Mindelo reningsverk 7/3

12. **Mellanhäger** *Egretta intermedia*

1 Mindelo reningsverk 4/3; 4 fynd av cirka 10 fåglar enligt Hazevoet

13. **Gråhäger** *Ardea c. cinerea*

2 Praia 24/2, 2 Praia 26/2, 2 Rabil Lagoon 26/2

14. **Purpurhäger** *Ardea purpurea bournei* *
4–5 ad. och minst 9 juv. Liberão 24/2, 1 São Gorge 25/2. Artstatus ges ofta för denna form, t.ex. av Hazevoet. Den häckar i ett enda (!) träd i Liberão (medan en tidigare häckplats vid Boa Entrada inte använts på flera år). Fynd utanför själva häckplatsen, som vid São Gorge, är mycket ovanliga.
Brun glada *Milvus m. migrans*
en mycket avlägsen fågel norr om Curral Velho 27/2 var troligen denna art
15. **Smutsgam** *Neophron p. percnopterus*
2 Santo Tirso 27/2, 1 Ponta do Sol 5/3, 1 Vila de Ribeira Grande – Corda 5/3, 1 Vila de Ribeira Grande – Porto Novo 6/3
16. **Ormvråk** *Buteo buteo bannermani* *
2 São Gorge 25/2, 1 Vila de Ribeira Grande – Porto Novo 6/3
17. **Fiskgjuse** *Pandion h. haliaetus*
1 Praia as Gatas 27/2, 1 Ilhéu de Pássaros 27/2, 2 Tarrafal 29/2, 1 på bo Faja Valley 29/2, 3 par med bo Razo 1/3, 2 Branco 1/3, 2 Branco 2/3, 3 Tarrafal 2/3, 1 Tarrafal 3/3, 2 Ponto dos Barril 3/3, 1 Mindelo reningsverk 4/3, 2 Ponta do Sol 6/3, 1 Porto Novo 6/3, 1 Mindelo 7/3, 1 Mindelo reningsverk 7/3
18. **Tornfalk** *Falco tinnunculus neglectus* *
1 São Nicolau 28/2, 12 São Nicolau 29/2, 1 Razo 1/3, 1 Branco 1/3, 6 São Nicolau 3/3, 1 Mindelo reningsverk 4/3, 6 Santo Antão 4/3, 1 Ponta do Sol 5/3, 2 Paul 5/3, 6 Vila de Ribeira Grande – Corda 5/3, 9 Santo Antão 6/3, 1 Mindelo reningsverk 7/3; ges ibland artstatus, bl.a. av Hazevoet
19. *Falco tinnunculus alexandri* *
1 Sal 23/2, 27 Santiago 24/2, 25 Santiago 25/2, 3 Boavista 26/2, 6 Boavista 27/2, 3 Boavista 28/2; ges ibland artstatus, bl.a. av Hazevoet
20. **Strandskata** *Haematopus o. ostralegus*
1 Sal Rei 27/2
21. **Styltlöpare** *Himantopus h. himantopus*
35 Pedra de Lumes Saltpans 3/3
22. **Ökenlöpare** *Cursorius cursor exsul* *
3 Sal 23/2, 31 ad. + 3 juv. Boavista 27/2, 2 Sal 28/2, 3 Ponto dos Barril 3/3
23. **Rödvingad vadarsvala** *Glareola pratincola*
1 Mindelo reningsverk 4/3 och 7/3; 3 fynd enligt Hazevoet
24. **Större strandpipare** *Charadrius hiaticula ssp.*
1 Pedra Badejo 25/2, 5 Praia 26/2, 10 Rabil Lagoon 26/2, 1 Sal Rei 27/2, 6 Pedra de Lumes Saltpans 3/3, 8 Ponta do Sol 6/3, 16 Mindelo reningsverk 7/3, 10 São Pedro 7/3
25. **Svartbent strandpipare** *Charadrius a. alexandrinus*
1 längs vägen och 20 Rabil Lagoon 26/2, 3 norr Curral Velho 27/2, 2 Curral Velho 27/2, 1 Ilhéu de Pássaros 27/2, 5 Pedra de Lumes Saltpans 3/3, 4 Mindelo reningsverk 4/3, 4 Ponta do Sol 6/3, 40 Mindelo reningsverk 7/3, 18 São Pedro 7/3
26. **Amerikansk tundrapipare** *Pluvialis dominica*
1 Mindelo reningsverk 7/3; 3 fynd enligt Hazevoet
27. **Kustpipare** *Pluvialis squatarola*
1 Praia 26/2, 4 Rabil Lagoon 26/2 6 Pedra de Lumes Saltpans 3/3, 2 Ponta do Sol 5/3, 3 Ponta do Sol 6/3, 2 Mindelo reningsverk 7/3
28. **Sandlöpare** *Calidris alba*
3 Pedra Badejo 24/2, 1 Pedra Badejo 25/2, 40 Praia 26/2, 25 Rabil Lagoon 26/2, 8 Sal Rei 27/2, 2 Praia as Gatas 27–28/2, 3 Tarrafal 29/2, 15 Tarrafal 1/3, 30 Pedra de Lumes Saltpans 3/3, 22 Mindelo reningsverk 7/3, 45 São Pedro 7/3

29. **Småsnäppa** *Calidris minuta*
1 Pedra de Lumes Saltpans 3/3, 1 Mindelo reningsverk 4/3, 2 Mindelo reningsverk 7/3
30. **Spovsnäppa** *Calidris ferruginea*
1 Rabil Lagoon 26/2, 110 Pedra de Lumes Saltpans 3/3
31. **Kärrensäppa** *Calidris alba ssp.*
1 Rabil Lagoon 26/2, 1 Tarrafal 29/2 – 1/3
32. **Enkelbeckasin** *Gallinago gallinago ssp.*
1 Mindelo reningsverk 7/3
33. **Småspov** *Numenius ph. phaeopus*
1 Pedra Badejo 24/2, 1 Praia 26/2, 2 Rabil Lagoon 26/2, 1 Tarrafal 29/2, 1 Razo 1/3, 2 Branco 1/3, 2 Branco 2/3, 2 Tarrafal 2/3, 1 Tarrafal 3/3, 4 Mindelo reningsverk 4/3, 2 Ponta do Sol 5/3, 2 Ponta do Sol 6/3, 2 Porto Novo 6/3, 2 Mindelo 7/3, 7 Mindelo reningsverk 7/3
34. **Svartsnäppa** *Tringa erythropus*
1 Pedra de Lumes Saltpans 3/3
35. **Rödbena** *Tringa totanus ssp.*
4 Pedra de Lumes Saltpans 3/3, 1 Mindelo reningsverk 7/3
36. **Gluttsnäppa** *Tringa nebularia*
1 Pedra Badejo 24/2, 2 Pedra Badejo 25/2, 1 Praia 26/2, 1 Rabil Lagoon 26/2, 1 Sal Rei 27/2, 1 Ilhéu de Pássaros 28/2, 4 Pedra de Lumes Saltpans 3/3, 5 Mindelo reningsverk 4/3, 8 Mindelo reningsverk 7/3
37. **Mindre gulbena** *Tringa flavipes*
2 Pedra de Lumes Saltpans 3/3; inga fynd enligt Hazevoet (men några observationer efter 1995 föreligger)
38. **Skogssnäppa** *Tringa ochropus*
1 Mindelo reningsverk 7/3; endast 3 fynd av 6–7 fåglar fynd enligt Hazevoet
39. **Grönbena** *Tringa glareola*
8 Mindelo reningsverk 4/3, 7 Mindelo reningsverk 7/3
40. **Drillsnäppa** *Actitis hypoleucos*
1 Pedra Badejo 24/2, 1 Praia 24/2, 1 Praia 26/2, 1 Tarrafal 2/3, 10 Mindelo reningsverk 4/3, 1 Ponta do Sol 5/3, 1 Porto Novo 6/3, 10 Mindelo reningsverk 7/3
41. **Roskarl** *Arenaria interpres ssp.*
12 Pedra Badejo 24/2, 14 Pedra Badejo 25/2, 10 Praia 26/2, 20 Rabil Lagoon 26/2, 26 Sal Rei 27/2, 8 Rabil Lagoon 27/2, 2 Ilhéu de Pássaros 27/2, 2 Ilhéu de Pássaros 28/2, 1 Razo 1/3, 1 Branco 2/3, 10 Tarrafal 2/3, 9 Tarrafal 3/3, 2 Ponto dos Barril 3/3, 16 Pedra de Lumes Saltpans 3/3, 28 Mindelo reningsverk 4/3, 37 Ponta do Sol 5/3, 40 Ponta do Sol 6/3, 2 Porto Novo 6/3, 9 Mindelo 6/3, 117 Mindelo reningsverk 7/3
42. **Silltrut** *Larus fuscus graellsii/intermedius*
1 Mindelo 4/3, 1 Mindelo 6/3, 1 Mindelo reningsverk 7/3
Larus fuscus graellsii
1 Mindelo reningsverk 7/3
43. **Medelhavstrut** *Larus michahellis*
1 Praia 26/2
44. **Småtärna** *Sterna albifrons*
2 Rabil Lagoon 26/2; Hazevoet redovisar endast 5 fynd
45. **Klippduva** *Columba livia*
smärre antal São Gorge 25/2, smärre antal norr norr Minho Branco 25/2, 1 São Nicolau 3/3, smärre antal Santo Antão 4/3
[**Tamduva** *Columba livia* (domest.)]
vanlig, sedd dagligen

46. **Tornuggla** *Tyto alba detorta* *
2 São Gorge 25/2
47. **Kapverdeseglare** *Apus alexandri* **
9 Praia 24/2, 30 São Gorge 25/2, 1 norr Minho Branco 25/2, smärre antal São Nicolau 28/2, 50 Cachação 29/2, 3 Tarrafal 2/3, 8 São Nicolau 3/3, 2 Mindelo reningsverk 4/3, 30 Santo Antão 4/3, 20 Santo Antão 5/3, 30 Vila de Ribeira Grande – Porto Novo 6/3, 10 Mindelo reningsverk 7/3, 1 São Pedro 7/3
48. **Gråhuvad kungsfiskare** *Halcyon leucocephala acteon* *
37 Santiago 24/2, 48 Santiago 25/2
49. **Svartkronad finklärka** *Eremopterix n. nigriceps* *
8 Praia 24/2, talrik Boavista 27/2, 10 Boavista 28/2
50. **Sandökenlärka** *Ammomanes c. cinctura* *
10 Sal 23/2, talrik Boavista 27/2, 10 Boavista 28/2, 2 Ponto dos Barril 3/3, 3 Pedra de Lumes Saltans 3/3
51. **Härfågellärka** *Alaemon alaudipes boavistae* *
18 Boavista 27/2, 1 Boavista 28/2
52. **Razolärka** *Alauda razae* **
31 (inklusive 2 ungfåglar) Razo 1/3; endemisk på den gudsförgätna grusön Razo – mycket exklusivare än så blir det inte i fåglarnas värld!
53. **Ladusvala** *Hirundo r. rustica*
1 Sal Rei 27/2
54. **Hussvala** *Delichon u. urbicum*
1 Sal Rei 27/2
55. **Kapverdesångare** *Acrocephalus brevipennis* **
1 Liberão 24/2, 4 São Gorge 25/2
56. **Glasögonsångare** *Sylvia conspicillata orbitalis*
15 Santiago 24/2, 10 Santiago 25/2, 1 Praia 26/2, 5 Rabil Lagoon 26/2, 1 Praia 26/2, 5 Faja Valley 29/2, 5 Mindelo reningsverk 4/3, 1 Santo Antão 4/3, 1 Paul 5/3, 1 söder Corda 5/3, 5 Vila de Ribeira Grande – Porto Novo 6/3, 3 Mindelo reningsverk 7/3
57. **Svarthätta** *Sylvia atricapilla gularis*
vanlig Santiago 24–25/2, 1 Praia 26/2, 2 Faja Valley 29/2, 1 São Nicolau 3/3, 25 Santo Antão 5/3, 3 Vila de Ribeira Grande – Porto Novo 6/3
58. **Lövsångare** *Phylloscopus trochilus*
1 söder Corda 4–5/3; enligt Hazevoet endast anträffad 17 mars 1990, 19–22 september 1988 (ca. 10 fåglar) och (till havs) 7 september 1985. Vårt fynd på Santo Antão kan vara ett av de västligaste någonsin, vid sidan av något fynd på Azorerna kanske det enda väster om 25°V!
59. **Ökenkorp** *Corvus r. ruficollis*
14 São Gorge 25/2, 5 norr Minho Branco 25/2, 12 Rabil Lagoon 26/2, smärre antal Boavista 27/2, 25 São Nicolau 29/2, 8 Tarrafal – Razo 1/3, 1 Razo 1/3, 2 Branco 1/3, 1 Branco 2/3, 4 Tarrafal 2/3, 7 Tarrafal 3/3, 8 São Nicolau 3/3, 1 Mindelo reningsverk 4/3, 8 Santo Antão 4/3, 15 Santo Antão 5/3, 25 Santo Antão 6/3, 3 São Pedro 7/3
[**Gråsparv** *Passer domesticus*]
20 Mindelo reningsverk 4/3 och 7/3; arten har troligen anlant med hjälp av fartyg (äldsta fyndet från 1924). Den enda förekomsten på Kap Verde är på ön São Vicente.
60. **Spansk sparv** *Passer h. hispaniolensis*
1 São Gorge 25/2, vanlig norr Curral Velho 27/2
61. **Kapverdesparv** *Passer iagoensis* **
8 Sal 23/2, 25 Liberão 24/2, 25 Praia 24/2, 15 São Gorge 25/2, 5 Pedra Badejo 25/2, 15 norr Minho Branco 25/2, 3 Rabil Lagoon 26/2, 1 Rabil 27/2, 2 São Nicolau 28/2, 10

Faja Valley 29/2, 50 Razo 1/3, smärre antal Tarrafal 2/3, 60 São Nicolau 3/3, 5 Pedra de Lumes Saltpans 3/3, vanlig Mindelo 4/3, 100 Mindelo reningsverk 4/3, smärre antal Santo Antão 4/3, vanlig Santo Antão 5–6/3, tämligen vanlig Mindelo 7/3, tämligen vanlig Mindelo reningsverk 7/3

[**Helenaastrild** *Estrilda astrild jagoensis*]

talrik Liberão 24/2, vanlig Santiago 25/2; introducerad

DÄGGDJUR

[**Grön markatta** *Cercopithecus aethiops*]

15 norr Minho Branco 25/2; introducerad

1. **Brun råtta** *Rattus norvegicus*
1 São Gorge 25/2
2. **Sillval** *Balaenoptera physalis*
2 Pedra Badejo 25/2 (ett blås Curral Velho 27/2 kan ha gällt denna art)
3. **Atlantisk fläckdelfin** *Stenella frontalis*
8 Branco 2/3

HERPTILER

Ob. "husgecko" *Hemidactylus sp*

4 Branco 1/3

Magnus fotograferar Pers 600:e VP-art – Fregattstormsvåla på natten den 27 februari

Samtliga foton © Jan-Michael Breider/N